

ПРОФЕСОР ВАЛЕРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ БОЙКО (до 50-річчя від дня народження)

Валерій Володимирович Бойко – один з провідних українських хірургів, доктор медичних наук, професор, директор Інституту загальної та невідкладної хірургії НАМН України, завідувач кафедри хірургії № 1 Харківського національного медичного університету, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України, член президії Асоціації хірургів України, Європейської асоціації хірургів, Асоціації хірургів травми та інтенсивної терапії, Європейської асоціації судинних хірургів та Європейської асоціації онкологів.

"Жити – означає діяти" – цей вислів Вольтера якнайкраще характеризує життєвий шлях професора В.В.Бойка. Народився 16 лютого 1962 року на Харківщині у селищі Коломак, а юнацькі роки пройшли в Люботині (пізніше він стане почесним громадянином міста). Після закінчення школи Валерій Бойко вступає до Харківського медичного інституту. Одержавши диплом з відзнакою (1985), молодий лікар починає працювати у Харківському НДІ загальної та невідкладної хірургії. Застосовуючи на практиці знання, одержані в медінституті, Валерій Володимирович продовжує розпочаті у студентські роки пошуки шляхів удосконалення хірургічних втручань. Коли 1990 року під керівництвом директора інституту В.Т.Зайцева він захистив кандидатську дисертацію "Оптимізація результатів хірургічного лікування хворих на виразкові дуоденальні кровотечі з урахуванням моторно-евакуаторної функції шлунка", в арсеналі здобувача було вже понад 20 патентів на винаходи. У свої 30 років, захистивши докторську дисертацію "Клініко-експериментальне обґрунтування хірургічного лікування хворих на пенетруючі вираз-

ки дванадцятипалої кишки, ускладнені кровотечею", В.В.Бойко стає наймолодшим доктором медичних наук в Україні. З 1990 року він працює на кафедрі госпітальної хірургії Харківського медуніверситету асистентом, згодом доцентом, а з 1996 року – професором кафедри (вчене звання професора присвоєно 1997 року). У 1995-1996 рр. Валерій Бойко – стипендіат Кабінету Міністрів України для молодих учених. З 1997 року обіймає посаду проректора з наукової роботи Харківського медуніверситету. У 1999 році Валерія Володимировича Бойка призначають директором Інституту загальної та невідкладної хірургії, а в січні 2000-го – завідувачем кафедри госпітальної хірургії Харківського медуніверситету. З величезною відповідальністю, фантастичною працездатністю і захопленістю Валерій Володимирович повністю віддається роботі.

Його лікарська, наукова і педагогічна діяльність пов'язана з одним із найстаріших медичних центрів нашої країни – Інститутом загальної та невідкладної хірургії, який він очолює протягом останніх тринадцяти років. Вчителями ювіляра були видатні хірурги й організатори невідкладної хірургічної допомоги в Україні – академіки О.О.Шалімов і В.Т.Зайцев. Нині в інституті розробляються новітні хірургічні технології, вивчаються проблеми екстреної допомоги пацієнтам з політравмою, опіками, рановою інфекцією; питання гострих хірургічних захворювань, діагностики та профілактики післяопераційних ускладнень тощо. Щороку в його клініці лікуються більше 6 тисяч пацієнтів, виконується понад 4 тисячі операцій за оригінальними методиками. Нестримне прагнення до глибоких знань, оволодіння навичками хірургічної майстерності, пос-

тійне самовдосконалення визначають пріоритети очолюваного ним колективу. Багатий досвід успішно впроваджується в лікувальних установах нашої країни, що робить більш дієвою хірургічну допомогу.

Пріоритетом багатогранної діяльності Валерія Володимировича завжди залишається наука. Важко назвати розділ хірургії, який би не потрапив до сфери його наукових пошуків. Професор В.В.Бойко розробляє проблеми серцево-судинної, торакоабдомінальної хірургії, невідкладної онкохірургії, політравми, гнійно-септичних ускладнень. Завдяки авторським розробкам вченого в клінічну практику впроваджені: внутрішньопечінкове лазерне портокавальне шунтування при портальній гіпертензії, органозберігальні операції у поєднанні з ваготомією і симпатектомією при виразковій хворобі шлунка і дванадцятипалої кишки, технології лікування поліорганної недостатності, операції з приводу пухлин межистіння. Фундаментальні дослідження В.В.Бойка полягають у вивченні етіології та патогенезу поширених хірургічних захворювань. Особливу увагу хірург-новатор приділяє проблемам ускладненої виразкової хвороби, панкреонекрозу, травматичної хвороби в гострому періоді, внутрішнім кровотечам, міастенічному синдрому, порушенням мікроциркуляції при хірургічних захворюваннях, процесам регенерації та загоєння ран, впливу електромагнітного випромінювання на мікроорганізми при хірургічній інфекції тощо. Ним детально описано такі маловивчені захворювання, як компресійний синдром межистіння грудної порожнини, синдром "хвостатої частки" печінки, хламідіоз стравоходу.

Великий Гіппократ справедливо зазначав: "Лікар – філософ, бо немає великої різниці між мудрістю і медициною". Валерій Володимирович захоплюється філософією, вивчає основи Всесвіту, розробляє власну квантово-біологічну теорію, присвятивши цьому одну з фундаментальних своїх праць. Монографія "Квантово-биологическая теория" (2006) Харківським медичним товариством визнана кращою науковою роботою.

Оригінальні прикладні дослідження та технічні рішення професора В.В.Бойка широко впроваджені у хірургічну практику (понад 150 нововведень), а наукові досягнення відображено в його 17 авторських свідоцтвах на винаходи та 450 патентах України, у численних (понад 2000) публікаціях, зокрема в 83 монографіях, 176 методичних рекомендаціях. Моно-

графії "Хирургия новообразований средостения" та "Патология червеобразного отростка и аппендэктомия" відзначені грамотами Президії НАМН України. З 2000 року під керівництвом В.В.Бойка виконувалося 22 НДР, 7 з яких визнані Президією НАМН України кращими серед щорічних. Під його керівництвом захищені 24 докторські та 64 кандидатські дисертації. Має вищу кваліфікаційну категорію з хірургії, спеціалізацію з судинної хірургії, кардіохірургії, онкохірургії, організації охорони здоров'я. Він неодноразово виконував обов'язки експерта ВАК України зі спеціальності 14.01.03 – хірургія.

В.В.Бойко очолює Харківську хірургічну школу та Асоціацію хірургів Харківської області. А ще – голова вченої ради Інституту загальної та невідкладної хірургії, член наукової ради НАМН України, вченої ради МОЗ України, вченої ради Харківського національного медичного університету, науково-координаційної ради при Харківському обласному управлінні охорони здоров'я, спеціалізованих рад Д 64.609.01 (ХМАПО) та Д 64.600.02 (ХНМУ). Професор В.В.Бойко – головний редактор наукового фахового журналу "Харківська хірургічна школа", збірника наукових праць "Хірургічна перспектива", член редакційної ради понад 20 часописів хірургічного профілю. Йому притаманні такі прекрасні людські якості, як шляхетність, скромність, висока відповідальність, ініціативність та величезна працездатність, завдяки яким він має високі досягнення у своїй багатогранній діяльності. "Найголовніше "оснащення" для успішної операції – це голова хірурга, його мислення, серце, прагнення до наукових розробок, спрямованих на благо людей" – переконаний Валерій Володимирович. Його особистий приклад блискучого хірурга-новатора, видного вченого, талановитого організатора медичної справи і педагога – тому яскраве підтвердження.

В.В.Бойко є великим побратимом хірургів Буковинського державного медичного університету, про що свідчать спільні видання "Руководство по неотложной хирургии органов брюшной полости" (Черновцы-Харьков, 2009. – 514 с.), "Политравма. Руководство для врачей в 4-х томах" (Черновцы-Харьков, 2010. – 1287 с.), "Политравма. Руководство для врачей в 2-х томах" (2011. – 1678 с.)

Зустрічаючи свій 50-річний ювілей, В.В.Бойко може пишатися своїм найбільшим досягненням – збереженням життя і здоров'я тисяч своїх пацієнтів.

І.Ю.ПОЛЯНСЬКИЙ, В.П.ПОЛЬОВИЙ, Ф.Г.КУЛАЧЕК, Р.І.СИДОРЧУК.